

Benedikt XVI. sedmdesát let knězem

Sedmdesát let kněžství oslavil 29. června Joseph Ratzinger – emeritní papež Benedikt XVI. Čtyřiaosmdesátiletý duchovní za ně poděkoval mši svatou v kapli vatikánského kláštera Mater Ecclesiae, kde trvale žije.

„Dnes slavíme výročí, které se dotýká srdcí nás všech,“ připomněl v den jubilea papež František před shromážděním na Svatopetrském náměstí při Andělu Páně a pokračoval: „Tobě, Benedikte, drahý otče a bratře, patří naše láska, naše vděčnost a naše blízkost. Děkujeme za tvé věrohodné svědectví, za tvůj pohled neustále upřený k Božím horizontům: Děkujeme!“

Rodák z bavorského Marktlu am Inn Joseph Ratzinger (nar. 1927) přijal kněžské svěcení společně se svým starším bratrem Georgem (1924–2020) 29. června 1951 v Mnichově.

Z Benediktovy německé vlasti nyní připutovalo narozeninové překvapení, které pro něj připravil jeho osobní tajemník arcibiskup Georg Gänswein: na narozeninové mši svatě vystoupili někdejší

zpěváci řezenského katedrálního sboru Regensburger Domspatzen, který mnoho let řídil právě Georg Ratzinger. Odpoledne pak několik z nich Benediktu XVI. zazpívalo bavorské písně. „To byl náš dárek pro tento den a já věřím, že emeritnímu papeži udělal opravdu radost, aniž by měl pocit, že je to přehnané,“ podotkl arcibiskup Gänswein. Benedikt XVI. je milovníkem hudby a k jeho zálibám vždy patřila hra na klavír.

Pro veřejnost je pak až do 22. prosince volně přístupná výstava v římské galerii Arte Poli, která představuje rodinné snímky a památky a také předměty, které jubilat používal během své kněžské dráhy.

Nejdůležitější okamžik života

Pro Vatican News arcibiskup Gänswein pohovořil i o zdravotním stavu emeritního papeže. „Hlavu má jasnou a všechno vnímá. Velmi mu ale ubýly fyzické síly, je unavený, často odpočívá. A stále slabší je i jeho hlas – je pro něj těžké mluvit tak, aby byl dobře slyšet. Ale jak říká, to už patří k věci,“ popsal arcibiskup s tím, že je Benedikt XVI. přesto dobré mysli. „Vždycky říká: ‚Každý den začínám a končím s Pánem. Uvidíme, jak dlouho to ještě bude trvat,‘“ dodal Gänswein. Každý den také oba společně slouží mši svatou. „On sedí na vozíku vedle oltáře,

Na snímku z léta 1952 slaví P. Joseph Ratzinger mši svatou pod širým nebem v Ruh-poldingu v bavorských Alpách. Snímek ČTK

já jsem hlavní celebrant,“ popsal arcibiskup. Po celých 70 let Ratzingerova kněžství prý nebylo dne, kdy by nesloužil nebo nekoncebroval liturgii.

Na svou cestu kněze a později arcibiskupa mnichovsko-freisinského Ratzinger vzpomíná v knize *Můj život*, která vyšla v roce 2005 také česky. „Byl krásný letní den, který mi zůstává v paměti jako nejdůležitější okamžik mého života,“ píše emeritní papež o svém svěcení. „Nesmíme být pověřčiví, ale ve chvíli, kdy na mě starý biskup vložil ruce, malý ptáček se zvedl z hlavního oltáře katedrály a zazpíval krátkou radostnou píseň. Pro mě to bylo, jako by mi hlas shůry říkal: ‚Je to tak dobře, jsi na správné cestě,‘“ vzpomínal Ratzinger.

Vedle služby kněze a biskupa, úřadu kardinála a od roku 1981 také prefekta Kongregace pro nauku víry působil Joseph Ratzinger i jako akademik, a je autorem významných teologických spisů. Nástupcem Jana Pavla II. na svatopetrském stolci se stal 19. dubna 2005. 28. února 2013 jako první papež v novodobých dějinách na tento úřad rezignoval s odvoláním na pokročilý věk a ubývající síly. Jak nyní zhodnotil papež František (oba muže pojí přátelství a vzájemná úcta), „v současné době je tím, kdo ve Vatikánu kontemplanuje a věnuje svůj život modlitbě za církev“.

ALENA SCHEINOSTOVÁ

Bioetický zákon posouvá limity

Moratorium (pozastavení platnosti) požaduje církev ve Francii na text zákona o bioetice, který 29. června definitivně schválilo Národní shromáždění. Po dvou letech parlamentních i celospolečenských sporů text prošel navzdory tomu, že jej jednoznačně odmítl Senát. Vláda přitom, jak slíbil prezident Emmanuel Macron, pro tento zákon předpokládala „široký konsensus“. Kromě možnosti umělého oplodnění pro všechny ženy včetně svobodných či žijících ve stejnopohlavním páru norma mj. uvolňuje pokusy na lidských embryích či vytváření tzv. chimér z lidských i zvířecích buněk.

Zákon má začít platit na konci léta. Osm desítek zákonodárců se nyní obrátilo na Ústavní radu (nejvyšší soudní instanci ve Francii), aby stanovila limity pro zavádění vědeckých inovací a vyloučila eugeniku. Rada má rozhodnout ještě během července. Biskupové pak vyzvali: „Více než kdy jindy záleží nyní na tom, aby si každý z nás našel prostředky bdělosti a osobního rozlišování, aby se rozhodoval s plným vědomím etických důsledků.“

(vaticannews, sch)
Více na str. 8

KRÁTCE

MORATORIUM NA FEDERÁLNÍ POPRAVY vyhlásilo americké ministerstvo spravedlnosti. Zvrátilo tak rozhodnutí Trumpovy vlády, která uplatňování trestu smrti loni obnovila po předchozím dvanáctiletém moratoriu a nechala popravit 13 odsouzených. Proti se opakovaně stavěli katolické organizace i biskupové USA, kteří letos v lednu vyzvali Senát, aby trest smrti v USA zrušil.

SE ZÁSTUPCI KANADSKÝCH INDIÁNŮ se setká papež František letos 17. – 20. prosince. Přijme je poté, co byly již na třech různých místech objeveny ostatky stovek žáků někdejších internátních škol vedených církvemi. V těch byly v letech 1863–1996 převychovávány podle evropských norem domorodé děti odebrané z rodin. Vinou zanedbávání a krutého zacházení jich zde až 6000 z celkových 150 000 přišlo o život. Za spoluvinu katolické církve se roku 2009 omluvil papež Benedikt XVI. Papež František vyjádřil počátkem června blízkost kanadskému lidu. Omluvu a vůli k dialogu, respektu a spolupráci vyslovili též kanadští biskupové. Po nálezech ostatků zapálili žháří na řadě míst kostely, zástupci domorodých komunit však jejich činy ostře odmítli. (vaticannews, cna)

V Iráku začíná Charita svůj největší projekt

Svůj dosud největší projekt zahájila v irácké provincii Anbár Charita ČR. Podrobnosti přiblížila její manažerka pro Irák KATEŘINA VELÍŠKOVÁ.

Charita ČR (CHČR) už v Iráku pomáhá už šestým rokem, čím je tento projekt jiný?

Především svým rozsahem, který překonává všechny projekty, které CHČR dosud uskutečnila, a je na špičce i v evropském měřítku. Pouštíme se do něj díky grantu 5,4 milionu dolarů (asi 115 milionů Kč) od Rozvojového programu OSN a pomůžeme více než třem tisícům lidí. Centrem pomoci je oblast kolem města Hit v západoirácké provincii Anbár.

Jak konkrétně budete v Anbáru pomáhat?

V poslední době jsme v Iráku pokročili od čistě humanitární pomoci k pomoci rozvojové, tedy k postupné obnově domovů a zdrojů obživy. To platí i tentokrát. Lidem v akutní nouzi zajistíme ve spolupráci s místní správou výdělek za krátkodobou práci na obnově infrastruktury. Dalším pomůžeme poskytnutím malého grantu rozjet nebo vylepšit živnost – což jsou většinou malé krámky s potravinami, holičství, řemesla a podobně. Hlavně mladším lidem pak nabídneme také zaškolení či stáže v oborech, ve kterých snáz najdou uplatnění – jako jsou například technické profese. A pomůžeme jim najít zaměstnání.

Jak to dnes v této oblasti Iráku vypadá?

Anbár je zapadlá pouštní provincie, kterou válka s tzv. Islámským státem zasáhla prakticky celou. Její stopy jsou tam dodnes hodně znát. Například vedle domů byly zanedbané a poničené i zavlázkové kanály, na kterých je provincie závislá. V minulosti už jsme se podíleli na jejich obnovování. Teď se s místní správou domlouváme, že by v našem projektu mohla jednou z možností výděleku být zase oprava infrastruktury odpadních vod.

Jak válku překonali zdejší obyvatelé?

Většina jich uprchla na sever do iráckého Kurdistánu nebo na jih do oblasti Bagdádu. Zatím se jich z milionu a půl vrátilo asi 175 tisíc. V Iráku je velký tlak na to, aby se zrušily uprchlické tábory a lidé se vrátili zpátky. Problém je, že se často nemají kam vrátit. Dům může být pobořený nebo v něm bydlí někdo jiný, chybí doklady o vlastnictví a podobně. Někdy potom vznikají neformální provizorní obydlí, stejně nevyhovující jako tábory. Nebo lidé střechu nad hlavou mají, ale nenajdou v místě bydliště práci.

Žijí v této oblasti křesťanské komunity?

Anbár je většinou sunnitský, což je v převážně šíitském Iráku výjimka. To mimočodem může dopadnout i na náš projekt, protože v rámci pracovních schůzí cílíme na to, aby alespoň 40 % účastníků byly ženy. A tato provincie je poměrně konzervativní. Chceme ale oslovit především mladší lidi, kteří jsou přesně jenom otevřenější. Navíc ekonomická situace je taková, že ruku k dílu musí přiložit opravdu každý. Uvidíme.

Co se týká křesťanů, jejich domovskou oblastí je hlavně sousední provincie Ninive, kde se jim CHČR věnuje v dalších projektech.

Necháte místní lidi, aby se sami aktivně do vaší pomoci zapojili?

O to se cíleně snažíme. CHČR má hlavní kancelář v Erbilu v iráckém Kurdistánu, v Hitu máme pobočku. V té pracuje tým složený z tamních lidí, kteří mají tu výhodu, že dobře rozumí místnímu kontextu a jsou i lépe přijímáni zdejšími obyvateli. Z logiky věci také úzce spolupracujeme s místními úřady: máme-li opravovat infrastrukturu, musíme se s nimi samozřejmě domluvit, co potřebují.

Partnery ke spolupráci jsou pro nás také muchtarové – představení místních komunit, protože ti vědí, kdo z jejich středu naši pomoc potřebuje, a zároveň mohou svou autoritou přispět, aby lidé naši nabídku důvěřovali a přijali ji.

Místní obyvatele zapojujeme i jako vedoucí či dohlázele pracovních skupin, které budou odvádět zmiňovanou práci za krátkodobý výdělek.

Ty, kterým se dostane od CHČR pomoci, budou vybírat muchtarové?

Ti pomohou některé z nich vytipovat, jinak ale CHČR využívá – jak je mezi neziskovými organizacemi zavedené – podrobný dotazník, který se vyhodnocuje strojově. Zjišťuje se počet osob v domácnosti, příjem rodiny, náboženství, etnikum a mnoho dalšího. Zároveň naši iráčtí kolegové analyzují místní trh, abychom věděli, jaké podnikání a jaké obory bude nejlogičtější podpořit. Dalším krokem už bude dostat povědomí o naší pomoci mezi lidi a vysvětlit jim, jak se o ni mohou přihlásit.

Z Iráku jste se vrátila před měsícem. Jaká je nyní tamní situace?

V Erbilu je patrná přítomnost mezinárodních organizací a samozřejmě i to, že ho válka nikdy přímo nezasáhla. Nenačnete tu už tábory ani uprchlíky. Když ale vyjedete na sever do Duhoku, kam také před radikály z tzv. Islámského státu uprchlo hodně lidí, je to velký kontrast. Tady se ještě ve stanech a nevyhovujících přibytých živou. Nemáte tu ale pocit ohrožení, ačkoli jsem se tu samozřejmě nikdy nepohybovala sama.

Jsou po čtvrt roce ještě znát dozvuky návštěvy papeže Františka?

Pro zdejší lidi to byla obrovská událost a pořád to na místě cítíte. Kolega v Ninive ještě viděl i zbytky vylepených papežských plakátů. Křesťané to v Iráku vůbec nemají snadné, v posledních letech jich silně ubylo. Ale Františkova návštěva jim dala najevo, že o nich někdo ví, že jejich těžkosti někdo zná. A to i pro ty z nich, kdo se nehlásí ke katolické církvi, hodně znamenalo.

(sch)

„MUČEDNÍKEM UTLAČENÝCH“ je podle Federace asijských biskupských konference P. Stan Swamy SJ. Čtyřiaosmdesátiletý kněz a bojovník za práva nejchudších obyvatel Indie zemřel v nemocnici v Bombaji poté, co byl devět měsíců vězněn kvůli vykonstruovanému obvinění z terorismu. Navzdory intervencím církve i mezinárodního společenství jej vláda odmítla propustit. Pohřeb (na snímku) se konal 6. července na předměstí Bombaje. Snímek Profimedia